

Vårt datum Vårt Dnr:

Ert datum Ert Dnr:

SACO
Box 2206
103 15 Stockholm

R 6.19

En ren jord åt alla – En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi

Yttrande SVERIGES INGENJÖRER

Sammanfattning

Sveriges Ingenjörer välkomnar meddelandet från kommissionen om ett förslag på ny långsiktig klimatstrategi för EU för att höja EU:s klimatambition, och för att nå Parisavtalets mål om att begränsa klimatuppvärmningen.

Klimatanpassningen innebär mycket stora utmaningar för våra samhällen men också stora möjligheter att förbereda EU för en säker, blomstrande och konkurrenskraftig framtid. Omställningen från fossilbaserad ekonomi är en viktig del av den utmaningen som också för med sig stora förbättringar på områden som hälsa, luftkvalitet, säkrare energiförsörjning, effektivare resursanvändning, ekonomisk, politisk och social stabilitet.

Omställningen ger oss EU-medlemmar möjlighet att utveckla unionens konkurrenskraft. Vi ser att innovationstakten ökar samtidigt som priset på teknik för förnybar energi faller. Det är viktigt att EU behåller sin roll som ledande industriregion, att medborgarna görs delaktiga och att ingen lämnas utanför.

Av de förslag till övergripande mål som presenteras i kommissionens meddelande är det endast målet om att nå netto nollutsläpp till 2050 som kan övervägas som grund för en ny långsiktig klimatstrategi för EU.

Av meddelandets två scenarier som kan leda till netto noll utsläpp 2050, 1.5Life och 1.5Tech, menar vi att det första 1,5Life är det som visar på den mest hållbara och framkomliga vägen om man anlägger såväl miljömässiga som sociala och kostnadsmässiga perspektiv.

Vi anser att EU bör ta en ledarroll när det gäller omställningen för att begränsa klimatuppvärmningen och att det i ett långt perspektiv kommer att

vara en konkurrensfördel såväl ekonomiskt som socialt. Arbetet med att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader kräver stora förändringar men kan väl genomförda bidra till att undvika många av de problem som stora och snabba förändringar ofta för med sig. Ambitionsnivån behöver skärpas till utsläpp nära noll senast 2040 för att ligga i linje med Parisavtalet.

Specifika synpunkter

En ny långsiktig klimatstrategi för EU är ett viktigt bidrag till såväl omställningen till ett klimatsmart samhälle i EU, som till att uppfylla Parisavtalets mål. Vi vill därför framhålla att de föreslagna strategierna faktiskt inte håller en tillräckligt hög ambitionsnivå om vi ska nå nollutsläpp av växthusgaser 2050

Anledningarna till detta är två:

1. Enligt FN:s klimatpanel, IPCC, måste de globala utsläppen nå netto noll runt år 2050, men senast år 2044 om 1,5 grad C inte ska överstigas någon gång under århundradet, vilket borde vara vår lägsta ambitionsnivå. Vidare gäller FN:s klimatkonvention om lika men differentierat ansvar baserat på historiskt ansvar och kapacitet för Parisavtalets genomförande. EU, som en höginkomstregion med historiskt stora utsläpp och stor kapacitet att genomföra en omställning, måste alltså gå före och nå netto noll i utsläpp tidigare än när utsläppen globalt måste vara netto noll. EU skulle således behöva nå netto noll i utsläpp senast år 2040. De mest ambitiösa scenarierna når netto noll i utsläpp först år 2050.
2. Meddelandet innehåller inga förslag på att höja EU:s 2030-mål. Kommissionen förklarar det med att EU just har antagit nya klimat-och energilaggar för 2030. Men i sin rapport hösten 2018 slår IPCC fast att ambitionsnivån hos de samlade nationella klimatplanerna (NDC:s) riskerar leda till en global uppvärmning om 3 grader C till århundrades slut. Enligt IPCC måste utsläppen minska radikalt innan år 2030, varför EU:s 2030 mål måste skärpas betydligt.
3. För att på ett samhällsekonomiskt effektivt sätt nå netto noll i utsläpp senast 2040 skulle EU:s 2030-mål behöva höjas till -70 % jämfört med 1990.

Sveriges Ingenjörer anser på dess grunder att endast det mest ambitiösa målförslaget, att nå netto noll i utsläpp till 2050, kan anses ligga till grund för fortsatt diskussion om en ny långsiktig klimatstrategi för EU. Det är också den målnivån som kommissionen förespråkar i sitt meddelande. Vi hoppas vidare att Sverige kommer driva på i frågan om att också klimatmålet för 2030 behöver höjas för att nå det långsiktiga målet.

Scenarierna 1.5 Tech och 1.5 Life kan båda leda till nollutsläpp 2050. Sveriges Ingenjörer ser, vår stora tilltro till teknik till trots, scenario 1.5 Life som en mer framkomlig väg. Anledningarna till detta är tre:

1. Det årliga investeringsbehovet utöver baslinje i 1.5LIFE är 176 miljarder euro, jämfört med 290 miljarder euro i 1.5TECH. Samhällsekonomiskt är alltså 1.5LIFE att föredra.

2. IPCC är tydliga med att stora livsstilsförändringar, såsom förändringar i diet och resvanor som minskar behovet av landarealer för köttproduktion och energiåtgång, behövs om vi ska kunna begränsa uppvärmningen till 1,5 grad C under hela århundradet och minimera de risker som medföljer att överstiga 1,5 grad C. Scenariot 1,5LIFE reflekterar på ett önskvärt sätt den typen av livsstilsförändringar.

3. 1.5Tech är beroende av att tekniker som i dag inte är fullt utvecklade eller vilkas klimatförbättrande potential inte är belagd bland andra BECCS. Enligt FN:s klimatpanel innebär den såväl miljömässiga som sociala risker, om den appliceras i stor skala.

Sveriges Ingenjörer vill avslutningsvis tacka för möjligheten att lämna synpunkter på kommissionens meddelande och ser fram emot en fortsatt diskussion.

Ellinor Bjennbacke
Jenny Grensman

Johan Sittenfeld

Samhällspolitisk direktör
Handläggare

Handläggare